

Vihannin kunta
Päivähoito

ENSIASKELEET PÄIVÄHOITOOON

OPAS VANHEMMILLE

” Etsi aina elämässä kaunista ja hyvää,
sillä hyvä sydämessä kasvaa kultajyvää”

VIHANNIN KUNNAN PÄIVÄHOIDON ARVOPOHJA	1
PÄIVÄHOITOPAIKAN HAKEMINEN JA IRTISANOMINEN	2
HOITOSOPIMUS JA VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA	2
KASVATUSKUMPPANUUS	3
KEHU! –MENETELMÄ VIISIVUOTIAILLE	5
PÄIVÄHOITOA JA ESIOPETUSTA OHJAAVAT LAIT	5
VIHANNIN KUNNAN PÄIVÄHOITOPALVELUT	6
AAMURUSKON PÄIVÄKOTI.....	6
PERHEPÄIVÄHOITO.....	7
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO.....	7
KOULULAISTEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA	10
ESIOPETUS VIHANNIN KUNNASSA	11
PÄIVÄHOIDON MAKSUPERUSTEET 1.8.2008 ALKAEN	12
PÄIVÄHOITOMUODOT JA NIIDEN MAKSUPERUSTEET	13
PÄIVÄHOITOMAKSUN PERIMINEN	14
PÄIVÄHOITOMAKSUN PERIMINEN 12-KUUKAUDELTA.....	15
PÄIVÄHOITO LOMIEN AIKANA.....	15
POISSAOLOT PÄIVÄHOIDOSTA.....	16
PÄIVÄHOITOKÄYTÄNTÖJÄ	17
TULEVAAN HOITOPAikkaAN TUTUSTUMINEN	17
LASTEN HOITOAJAT	18
HOITOOIN TUOMINEN JA SIELTÄ HAKEMINEN	18
OMA HOITAJA.....	19
PÄIVÄRYTMI	19
RUOKAILU.....	20
PÄIVÄUNET/PÄIVÄLEPO.....	20
ULKOILU.....	21
LAPSEN VARUSTEET.....	21
SAIRASTAMINEN.....	21
KÄNNYKÄT.....	22
HUOMIOITAVIA ASIOITA HOIDON ALUSSA	23

Oppaan on tehnyt vuonna 2009 Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelija Marjukka Launonen opinnäytetyönään yhteistyössä lasten vanhempien ja päivähoitohenkilöstön kanssa.

Oppaassa olevat piirustukset ovat Aamuruskon päiväkodin lasten piirtämiä, valokuvat on ottanut Liisa Jouhten.

VIHANNIN KUNNAN PÄIVÄHOIDON ARVOPOHJA

Vihannissa päivähoidon päämääränä on turvata lapselle iloinen, huoleton ja turvallinen lapsuus. Toiminta-ajatuksena on päivähoidon henkilöstön ja vanhempien tietoinen sitoutuminen kasvatuskumppanuuteen (s.3). Koko kunnassa on käytössä yhteinen varhaiskasvatussuunnitelma, joka on tehty vuosien 2004–2005 aikana, yhteistyössä lasten vanhempien, seurakunnan lastenohjaajien, lastenneuvolan terveydenhoitajan ja koko päivähoidon henkilöstön kanssa. Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaan päivähoitossa halutaan korostaa turvallisuuden, rajojen ja leikin merkitystä. Sisältöalueista painotetaan liikuntaa, leikkiä ja kielenkehitystä.

PÄIVÄHOITOPAIKAN HAKEMINEN JA IRTISANOMINEN

Päivähoitopaikkaa haetaan päivähoitohakemuksella neljä kuukautta ennen hoidon tarpeen alkamista. Päivähoitohakemuksen voi tulostaa internetistä osoitteesta [www.vihanti.fi/palvelut/ sosiaalitoimi/ päivähoito](http://www.vihanti.fi/palvelut/sosiaalitoimi/paivahoito) tai pyytää päivähoitotoimistosta. Opiskelun, työllistymisen tai koulutuksen alkamisen takia päivähoitopaikkaa voi hakea lyhyemmälläkin ajalla, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen hoidon tarvetta. Päivähoitopaikka myönnetään lapselle kouluikään saakka. Varsinainen sijoituspaikka tarkistetaan vanhempien kanssa vuosittain tarpeen mukaan. Päivähoitopaikka pyritään kuitenkin pitämään samana siihen saakka, kunnes lapsi täyttää kolme vuotta. Päivähoitohakemus toimitetaan perhepäivähoitonohjaajalle. Päivähoito voi olla osa- tai kokopäiväistä arkipäivisin tai vanhempien työvuorojen mukaan vuorohoitona. Myös vanhempien työsäkäynnistä johtuva yö- ja viikonloppuhoito järjestetään tarpeen/tilanteen mukaan.

Hoitopaikan irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti hyvissä ajoin ennen päivähoiton päättymispäivää.

HOITOSOPIMUS JA VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Päivähoidon alkaessa vanhempien/hoitajien kanssa tehdään lapsen varhaiskasvatussuunnitelma, joka on myös samalla lapsen hoitosopimus. Siihen kirjataan hoidon kannalta oleelliset asiat, muun muassa nimet, puhelinnumerot, hoitoajat, allergiat sekä muut lapsen päivittäisen toiminnan kannalta tärkeät asiat. Jokaisen lapsen hoito- ja kasvatussuunnitellaan yksilöllisesti kunkin lapsen tarpeet ja persoonalliset ominaisuudet huomioiden. Suunnittelussa korostetaan vanhempien tietämystä ja kokemusta oman lapsensa kehityksestä. Varhaiskasvatussuun-

nitelma mahdollistaa perheen osallistumisen lapsensa päivähoidon suunnitteluun. Vanhemmat täyttävät lapsen varhaiskasvatussuunnitelman kotona, jonka jälkeen vanhemmat ja lapsen hoitopaikan henkilöstö käyvät suunnitelman läpi sopien kasvatuskäytännöistä. Keskustelu pidetään päivähoitopaikassa tai lapsen kotona.

KASVATUSKUMPPANUUS

Vihannin päivähoidon toiminta-ajatuksiksi on valittu vanhempien ja hoitohenkilöstön välinen kasvatuskumppanuus. Päivähoidon vakituisesta henkilökunnasta suurin osa on käynyt kasvatuskumppanuuskoulutuksen, joka mahdollistaa uudenlaisen ammatillisen suuntautumisen päivähoidon ja perheiden väliseen yhteistyöhön.

Kasvatuskumppanuus tarkoittaa päivähoitohenkilöstön ja vanhempien välistä tasapuolista vuorovaikutusta, joka perustuu kuulemiseen, kunnioitukseen ja luottamukseen. Kasvatuskumppanuuden avulla haetaan syvempää ja laajempaa ymmärrystä päivähoidon ja perheiden väliseen kasvatusyhteistyöhön.

Kasvatuskumppanuudessa päivähoidon työntekijät ja vanhemmat tietoisesti sitoutuvat toimimaan yhdessä lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen turvaamiseksi. Työntekijöiden ja vanhempien samanarvoiset, mutta sisällöltään erilaiset tiedot lapsesta, ja taidot toimia lapsen kanssa yhdistyvät kannattelemaan lapsen hyvinvointia. Vanhemman oman lapsensa tuntemukselle annetaan aikaisempaa suurempi merkitys.

Kasvatuskumppanuus edellyttääkin työntekijän ja vanhemman keskinäistä luottamusta.

Kasvatuskumppanuus alkaa päivähoiton alussa perheeseen tehtävällä tutustumiskäynnillä (s.18). Vanhemmalla on oman lapsensa ensisijainen kasvatust vastuu ja kasvatusoikeus. Henkilöstön vastuulla on luoda edellytykset tasavertaiselle yhteistyölle ja sisällyttää kasvatuskumppanuus luontevaksi osaksi kunkin lapsen varhaiskasvatusta. Työntekijä asettuu-kin vanhemman rinnalle toimimaan lasta koskevista asioista yhteisymmärryksessä vanhemman kanssa. Kaikesta ei luonnollisesti olla aina samaa mieltä, vaan keskusteluissa etsitään ja löydetään yhteinen tie lapsen parhaaksi. Kasvatuskumppanuus syventyy perheen ja päivähoiton vuoropuhelun myötä.

KEHU! –MENETELMÄ VIISIVUOTIAILLE

Vihannin kunnassa viisivuotiaille lapsille tehdään kehityksen arviointi yhteistyössä vanhempien, neuvolan ja päivähoitohenkilöstön kanssa. Käytössä on Kehu! -menetelmä, joka toimii siten, että vanhempien suostumuksella lapsen kehityksen arviointiin osallistuu myös lapsen päivähoitopaikan henkilöstöä.

Vanhempien kanssa käydään yhdessä keskustelu, jonka yhteenvedon vanhemmat vievät mukanaan viisivuotisneuvolaan. Keskustelussa näkemykset yhdistetään ja pyritään muodostamaan käsitys siitä, miten lapsi on kehityksessään edennyt ja tarvitseeko hän mahdollisesti tukea. Lapsen vahvuuksiin kiinnitetään erityisesti huomiota, kuin myös lapsen kielen, tarkkaavaisuuden ja liikunnallisen kehityksen edistymiseen. Jos lapsella havaitaan tuen tarvetta, on tärkeää, että kaikki lapsen kanssa toimivat voivat yhteistyössä tukea lasta.

PÄIVÄHOITOA JA ESIOPETUSTA OHJAAVAT LAIT

Laki lasten päivähoidosta (19.1.1973/36, 11 §) velvoittaa kaikkia kuntia huolehtimaan siitä, että lapsen vanhemmat tai muut huoltajat voivat saada lapselleen kunnan järjestämän päivähoitopaikan vanhempainraha-kauden päätyttyä siihen asti, kunnes lapsi siirtyy perusopetuslaissa tarkoitettuna oppivelvollisena peruskouluun tai sitä vastaavaan kouluun. Kunta voi järjestää päivähoitoa myös vanhemmille lapsille kuin subjektiivisen oikeuden piirissä oleville. Tähän kunnalla ei ole kuitenkaan lain mukaan ehdotonta velvollisuutta.

Vanhemmat, jotka eivät lapsen hoidon järjestämiseksi valitse kunnan järjestämää päivähoitoa, ovat muualla tapahtuvan hoidon järjestämiseksi oikeutettuja lasten kotihoidon tai yksityisen hoidon tukeen.

Perusopetuslain mukaan kunnat ovat velvoitettuja järjestämään esiopetusta vähintään 700 tuntia vuodessa. Esiopetukseen osallistuminen on vapaaehtoista, mutta suositeltavaa.

Opetushallituksen hyväksymässä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa määritellään, että iltapäivätoiminta on tarkoitettu ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä kaikkien vuosiluokkien erityisoppilaille.

VIHANNIN KUNNAN PÄIVÄHOITOPALVELUT

AAMURUSKON PÄIVÄKOTI

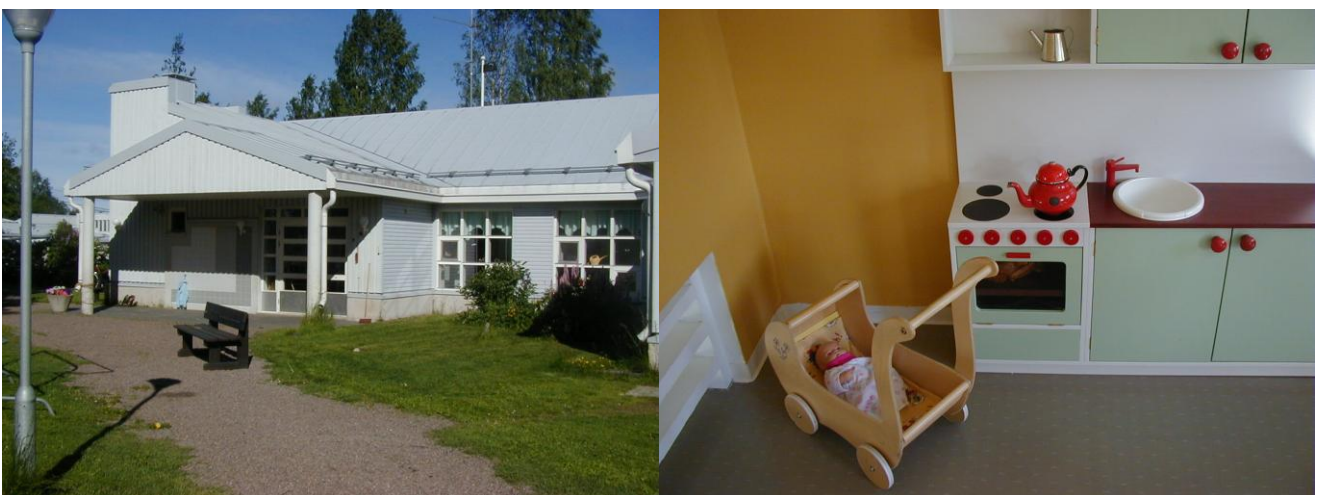
Pekkalantie 3

86400 VIHANTI

Puh. 040 311 0440

ja 040 311 0441

aamuruskon.paivakoti@vihanti.fi

Vuonna 1990 rakennettu Aamuruskon päiväkotij sijaitsee keskeisellä paikalla Vihannin kirkonkylällä. Päiväkodissa on 21 päivähoitopaikkaa 3-6-vuotiaille lapsille. Aamuruskon päiväkodissa järjestetään myös päivähoitoa tarvitsevien lasten esiopetus. Päiväkodissa lapsista huolehtii vastaava lastentarhanopettaja, kaksi lastenhoitajaa, ryhmäavustajat ja siivoojaruuanjakaja. Lounas saadaan vieressä sijaitsevasta palvelukeskuksesta. Päiväkotij on avoinna lasten hoidon tarpeen mukaan.

PERHEPÄIVÄHOITO

Perhepäivähoitoa järjestetään Vihannin kunnassa perhepäivähoitajien kotona, lasten omassa kodissa sekä ryhmäperhepäiväkodeissa. Lasten kotiin hoitaja pyritään järjestämään silloin, kun perheessä on useampia päivähoitoikäisiä lapsia tai hoidontarve on sellainen, että lapset olisi järkevintä hoitaa kotona. Omassa kodissaan hoitavia perhepäivähoitajia on kirkonkylällä ja Ohimaanperällä. Heille voidaan sijoittaa neljä kokopäivähoidossa olevaa lasta ja yksi osapäivähoidossa oleva esiopetus- tai kouluikäinen lapsi. Kodeissa työtä tekevät perhepäivähoitajat valmistavat itse lasten ateriat.

RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO

Onnelan ryhmis

Onnelantie 12

86400 VIHANTI

Puh. 040 311 0442

Onnelan ryhmis sijaitsee tarkoitusta varten remontoidussa kiinteistössä kylän keskellä. Samassa kiinteistössä sijaitsee myös kehitysvammaisten päivätoimintakeskus Aurinkokerho, jonka kanssa tehdään yhteistyötä päivittäin. Onnelan ryhmiksessä lasten hyvinvoinnista huolehtii neljä lähihoitajaa sekä tarpeen mukaan perhepäivähoitaja. Ryhmikseen lounas tuodaan palvelukeskuksesta. Onnelan ryhmiksen aukioloaika määräytyy lasten hoidon tarpeen mukaan.

Pikkulantien ryhmis

Pikkulantie 5 as 8

86400 VIHANTI

Puh. 040 3110 463

Pikkulantien ryhmis on pieni kotoisa ja lämminhenkinen ryhmäperhepäiväkoti keskustan läheisyydessä. Pikkulantien ryhmiksessä lasten hyvinvoinnista huolehtii kaksi perhepäivähoitajaa. Ryhmikseen ruoka tuodaan palvelukeskukselta. Pikkulantien ryhmis on avoinna lasten hoidon tarpeen mukaan.

Alpuan ryhmis

Annantie 8 as 1-2

86460 ALPUA

Puh. 040 311 0445

Alpuan ryhmis sijaitsee Alpuan kylän keskustassa rivitalohuoneistossa. Lasten hyvinvoinnista huolehtii Alpuan ryhmiksessä yksi lähihoitaja ja kaksi perhepäivähoitajaa lapsimäärästä riippuen. Lounas ryhmikseen käydään hakemassa Alpuan kylän koululta. Ryhmiksen aukioloaika määräytyy lasten hoidon tarpeen mukaan.

Lampinsaaren ryhmis

Kaivoskatu 9

86440 LAMPINSAARI

Puh. 040 311 0443

Lampinsaaren ryhmis sijaitsee Lampinsaaren kylän tuntumassa koulun tiloissa. Lasten hyvinvoinnista Lampinsaaren ryhmiksessä huolehtii yksi lähihoitaja ja kaksi perhepäivähoitajaa lapsimäärästä riippuen. Lounas haetaan Lampinsaaren koululta. Ryhmiksen aukioloaika määräytyy lasten hoidon tarpeen mukaan.

Korvenkylän ryhmis

Korvenaho 25

86360 ILVESKORPI

Puh. 040 311 0444

Korvenkylän ryhmis sijaitsee Korvenraivaajilta vuokratussa talossa, jossa lasten hyvinvoinnista vastaa kaksi perhepäivähoitajaa ja yksi lähihoitaja. Lounas ryhmikselle haetaan Korvenkylän koululta. Korvenkylän ryhmiksen aukioloaika määräytyy lasten hoitoaikojen mukaan.

KOULULAISTEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Kirkonkylän ja Alpuan koululla toimii iltapäivisin iltapäiväkerho. Kirkonkylällä kerhoa pidetään klo 13.00 – 16.00, jonka jälkeen lapsen hoitopäivä jatkuu tarpeen mukaan Onnelan ryhmiksellä. Alpuan koululla iltapäiväkerhoa pidetään klo 13-17, jonka jälkeen lapsen hoitopäivä jatkuu tarvittaessa Alpuan ryhmiksellä. Sekä Vihannin kirkonkylällä, että Alpuassa myös aamuhoito järjestetään ryhmiksissä. Lampinsaarella ja Korvenkylässä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään ryhmiksissä.

Iltapäiväkerhossa liikutaan, leikitään ja puuhaillaan kaikenlaista yhdessä. Lapsille tarjotaan välipala kerhon aikana. Kerhossa lapsista vastaa hoitoalan koulutuksen saanut ohjaaja. Iltapäiväkerho on tarkoitettu 1-2. luokkalaisille.

Kirkonkylän iltapäiväkerho

Puh. 040 3110 437

Alpuan iltapäiväkerho

Puh. 040 3110 462

ESIOPETUS VIHANNIN KUNNASSA

Vihannissa esiopetusta järjestetään kouluilla sekä Aamuruskon päiväkodissa. Päivähoitoa tarvitsevien ensisijainen esiopetuspaikka on Aamuruskon päiväkoti, jossa esiopetuksen lisäksi järjestyy myös päivähoito.

Esiopetuksen tavoitteena on mataloittaa kouluun menemisen kynnystä ja tarjota jokaiselle lapselle yhtäläiset valmiudet koulun aloittamiseen. Leikin avulla tapahtuvan tavoitteellisen toiminnan tarkoituksena on kehittää lapsen persoonallisuutta ja oppimisvalmiuksia. Vihannissa esiopetus pohjautuu hyväksytyyn esiopetuksen opetussuunnitelmaan. Esiopetuksen viikkotyöaika on 20tuntia. Lomien osalta noudatetaan koulujen lomakalenteria.

Esikoululaiset eivät ole vielä riittävän kypsiä kulkemaan yksin liikenteessä, joten esikoululainen tarvitsee aina saattajan koulumatkoilleen. Vihannin kunta on päättänyt järjestää maksuttoman kuljetuksen kaikille niille esioppilaille, joiden koulumatka on yli 3 kilometriä. Aamuruskon päiväkodissa esiopetuksen lisäksi päivähoitoa tarvitsevien lasten kuljetuksista vastaavat vanhemmat.

Esiopetukseen ilmoitaudutaan esiopetukseen ilmoittautumislomakkeella joita saa päivähoito- ja sivistystoimistosta. Lisätietoa esiopetuksesta antavat:

- Päivähoitotoimistossa Irmeli Pantcheva, puh. 040 311 0434
- Sivistystoimistossa Saara Hämäläinen, puh. 040 311 0371
- Koulujen ja päiväkodin esiopettajat

PÄIVÄHOIDON MAKSUPERUSTEET 1.8.2008 ALKAEN

Päivähoitomaksut lasketaan prosenttiperusteisesti perheen bruttotulojen ja perheen koon mukaan. Korkein maksu ensimmäisestä lapsesta on 233 €/kk kokopäivähoidossa ja 139,80 €/kk osapäivähoidossa. Korkein maksu toisesta lapsesta on 210 €/kk kokopäivähoidossa ja 126 € osapäivähoidossa. Kolmannen lapsen hoitomaksu on 20% ensimmäisen lapsen maksusta. Hoitomaksut tarkistetaan vuosittain toimintakauden alussa kaikilta, joiden hoitomaksu on alle 233 euroa. Heidän on toimitettava tulotietonsa ilman eri pyyntöä huhtikuun aikana tai kunta voi määrätä korkeimman maksun. Korkeinta maksua maksavilta hoitomaksu tarkistetaan, mikäli perheen tulot olennaisesti pienenevät, perheen koko muuttuu tai voimassa olevat säädökset tai päätökset muuttuvat.

Perheen käsite määritellään laissa: perheeseen kuuluvat vanhemmat/huoltajat ja perheen alaikäiset lapset.

Päivähoidon maksuprosentit ja tulorajat

Perheen koko	Tuloraja €/kk	Tulorajan ylittävältä osalta päivähoitomaksun määräävä korkein maksu %
2	1099	11,5
3	1355	9,4
4	1609	7,9
5	1716	7,9
6	1823	7,9

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, nostetaan tulorajaa 107,00 eurolla kustakin seuraavasta perheenjäsenestä.

Korkeimman päivähoitomaksun tulorajat:

Perheen koko	Tulojen alaraja €/kk
2	3125,08
3	3833,72
4	4558,36
5	4661,36
6	4772,37

PÄIVÄHOITOMUODOT JA NIIDEN MAKSUPERUSTEET

Kokopäivähoito

Jatkuva ja säännöllinen yli viisi tuntia kestävä päivähoito.

Osapäivähoito

3-5 tuntia kestävästä osapäivähoidosta peritään 60% kokopäivähoidon maksusta. Osapäivähoito saa tilapäisesti ylittää viisi tuntia mutta ei kahdeksaa tuntia päivässä korkeintaan viisi kertaa kuukaudessa. Alle kolme tuntia kestävästä päivähoidosta peritään 30% kokopäivähoidon maksusta. Hoito saa tilapäisesti ylittää kolme tuntia mutta ei viisi tuntia päivässä korkeintaan viisi kertaa kuukaudessa.

Vuorohoito

Mikäli lapsella on joka kuukausi toistuvia arkivapaita, voidaan hoitomaksu erillisen sopimuksen mukaan laskea keskimääräisten kuukausittaisten hoitopäivien mukaan (hoitomaksu jaetaan 20 ja kerrotaan hoitopäivien määrällä). Tapauksissa, joissa vanhemmat eivät töistään johtuen pysty määrittelemään keskimääräistä hoitopäivien määrää, määritellään keskimääräisten hoitopäivien lukumäärä kolmen kuukauden seurantajakson perusteella. Mikäli lapsenne on vuorohoidossa, tulee siitä sopia kirjallisesti perhepäivähoidon ohjaajan kanssa. Selvitys näistä jatkuvista sään-

nöllisistä arkivapaista tulee toimittaa etukäteen myös lapsen hoitopaikkaan.

Tilapäinen hoito

Tilapäinen hoito on korkeintaan viisi hoitopäivää kuukaudessa, eikä hoito ole säännöllisesti jatkuvaa. Kokopäivähoitomaksu on 11,65 € /pv ja osapäivähoitomaksu on 7,00 € /pv, perheen tuloista riippumatta.

Esiopetus

Maksutonta esiopetusta annetaan päiväkodissa sekä kouluilla neljä tuntia päivässä. Esiopetuksen lisäksi tarvittavasta päivähoidosta peritään hoitoajan mukaan määräytyvä maksu.

Aamu ja iltapäivätoiminta

Aamu ja iltapäivätoiminnasta lapsen huoltajilta voidaan periä enintään 60 euron kuukausimaksu, kun iltapäivätoiminnan pituus on kolme tuntia ja 80 euroa, kun iltapäivätoiminnan pituus on neljä tuntia. Mikäli lapsen hoidon tarve on pitempi, maksu voi olla korkeampi. Vihannin kunnassa yli neljä tuntia kestävä toiminnan kuukausimaksu on päivähoitomaksumääräysten mukainen.

PÄIVÄHOITOMAKSUN PERIMINEN

Päivähoitomaksu peritään pääsääntöisesti 11 kalenterikuukaudelta toimintakauden aikana. Toimintakausi on 1.8.-31.7. Laskut lähetetään kuukausittain jälkikäteen.

PÄIVÄHOITOMAKSUN PERIMINEN 12-KUUKAUDELTA

Päivähoitomaksu voidaan periä 12 kuukaudelta, jos lapsi on päivähoi-
dossa toimintavuoden aikana kaikkina kuukausina ja lapsi on poissa päi-
vähoidosta muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäs-
osaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten hoitopäivien
määrästä.

PÄIVÄHOITO LOMIEN AIKANA

Vanhempien loman aikana lapsen päivähoitomaksu hyvitetään, kun lap-
sen poissaolo päivähoidosta on viisi hoitopäivää tai pitempi ja se on il-
moitettu kirjallisesti päivähoitopaikkaan tai päivähoitotoimistoon vähin-
tään kaksi viikkoa ennen loman alkamista. Kirjallisia lomailmoituslomak-
keita saa lapsen päivähoitopaikasta.

Jos vanhemmat hakevat alle kolmevuotiaalle lapselle Kelan kautta mak-
settavaa hoitotukea loman ajaksi, päivähoitopaikka pitää irtisanoa tältä
ajalta.

Mikäli lapsi ei tarvitse hoitopaikkaa kesän aikana, tulisi siitä ilmoittaa
mahdollisimman pian asiasta tiedettäessä hoitopaikkaan. Kesäkuun
alusta koulujen alkuun on toivottavaa, että päivähoitoa käytetään vain
vanhempien työssäkäynnin aikana.

Lomien aikana päivähoidon tarve on vähäisempää, joten päivähoito jär-
jestetään keskitetysti. Vanhemmille ilmoitetaan hoitopaikan siirtymisestä
varahoitopaikkaan heti, kun on saatu tieto lasten lukumäärän vähenemi-
sestä ja tästä johtuvasta hoitopaikan muutoksesta loman ajaksi. Päivä-
hoitopaikka suljetaan lomien aikana, jos siellä on hoidossa viisi lasta tai
vähemmän.

Alpuan, Korvenkylän ja Lampinsaaren ryhmäperhepäiväkodit pyritään sulkemaan heinäkuun ajaksi kesälomien vuoksi. Heinäkuun sulun aikana kaikki päivähoitoa tarvitsevat lapset hoidetaan kirkonkylällä.

POISSAOLOT PÄIVÄHOIDOSTA

Poissaolot tulee ilmoittaa mahdollisimman pian päivähoitopaikkaan. Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa hoidosta enemmän kuin 10 toimintapäivää kalenterikuukauden aikana, peritään puolet hoitomaksusta. Lapsen ollessa sairautensa vuoksi poissa koko kalenterikuukauden ei maksa peritä lainkaan. Kun lapsi on poissa muun kuin sairautensa vuoksi koko kalenterikuukauden, peritään puolet kuukausimaksusta. Hoitajan loman aikana/ hoitopaikan suljettuna ollessa hoitomaksu peritään normaalisti, mikäli kunnalla on mahdollisuus järjestää lapselle varahoitopaikka.

PÄIVÄHOITOKÄYTÄNTÖJÄ

TULEVAAN HOITOPAikkaan TUTUSTUMINEN

Lapsen tulevaan hoitopaikkaan tutustuminen alkaa vanhempien ja perhepäivähoidonohjaajan keskustelulla. Tämän jälkeen, jos perheelle sopii, päivähoidon työntekijä käy tutustumiskäynnillä lapsen kotona. Tutustumiskäynnin tavoitteena on mahdollistaa lapsen tutustuminen tulevaan hoitajaansa turvallisessa ympäristössä, sekä antaa vanhemmille aikaa esittää kysymyksiä ja odotuksia päivähoidon aloittamisesta.

Lapsi vaistoa herkästi vanhemman jännittyneisyyden ja epävarmuuden uuteen paikkaan mentäessä. Tämän vuoksi on hyvä, jos vanhemmalla on mahdollisuus, käydä tutustumassa päivähoitopaikkaan ensin yksin. Tämän jälkeen lapsi voi aloittaa tutustumiskäynnit yhdessä vanhemman kanssa. Mitä pienemmästä lapsesta on kyse, sitä pitempi tutustumisajan olisi hyvä olla (vähintään kahden viikon ajan tutustumiskäyntejä).

Hoitopaikkaan tutustuminen olisi hyvä aloittaa 2viikkoa – 1kuukausi ennen hoidon aloittamista. Tutustuminen olisi hyvä ajoittaa vuorokauden eri aikoihin, tällöin lapsi näkee mahdollisimman paljon hoitopäivään kuuluvia erilaisia rutiineja (ulkoilu, päiväunet, ruokailu jne.) Ennen varsinaisen hoidon aloittamista olisi hyvä jättää lapsi muutaman kerran hoitoon yksin lyhyemmäksi aikaa. Tällöin lapsi huomaa, että vanhempi tulee aina takaisin, eikä näin ollen tunne oloaan hylätyksi.

LASTEN HOITOAJAT

Lasten hoitoaikojen perusteella suunnittelemme päivähoitopaikan aukioloajat ja päivähoidon työntekijän työvuorot. Tämän vuoksi on tärkeää ilmoittaa lapsen hoitoajat tarkasti ja tarkistaa välillä täsmäävätkö antamanne hoitoajat sen hetken todelliseen päivähoidon tarpeeseen. Pääsääntöisesti tulisi ilmoittamissanne hoitoajoissa pitäytyä, jos kuitenkin lapsen hakeminen viivästyy jostakin syystä, ilmoita siitä aina hoitopaikkaan.

Vuorohoidossa olevien lasten hoitoajat tulee ilmoittaa päivähoitopaikkaan jo edellisen kuun lopussa vanhempien työvuorolistojen mukaan. Lapsen hoitopäivien ilmoitus-lomakkeita saa päivähoitopaikasta, päivähoidon ohjaajalta sekä internetistä osoitteesta www.vihanti.fi.

HOITOON TUOMINEN JA SIELTÄ HAKEMINEN

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa täyttäessä vanhemmilla on mahdollisuus esittää toiveensa siitä, miten haluavat, että lapsi otettaisiin vastaan päivähoitopaikassa. Hoitopaikkaan tullessa lapsi käy ensin käsien pesulla. Lasta tuotaessa on hyvä varata riittävästi aikaa heipan sanomiseen ja mahdollisiin ilmoitettaviin asioihin.

Vanhempi lähtee reippaasti ja päättäväisesti pois, sillä hoitaja kyllä lohduttaa ikävöivää lasta. Lapsi tuodaan ja haetaan siten, että päivähoitopaikan työntekijä kohtaa lapsen ja vanhemman. Lasta ei tule missään tapauksessa jättää pihalle niin ettei hoitaja huomaa lapsen tuloa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa vanhemmat ilmoittavat myös sen kenelle lapsen saa antaa hoitopäivän päätyttyä. Lasta ei anneta kuin varhaiskasvatussuunnitelmassa mainituille hakijoille, jos siitä ei ole erik-

seen vanhempien kanssa sovittu. Mikäli lasta ei tulla hakemaan sovittuna ajankohtana päivähoitoyöntekijä soittaa hakijalle puolen tunnin kulluttua ilmoitetusta hakuajasta. Jos sovittu hakija on estynyt tulemaan hakemaan lasta tai hänelle ei voida päihteiden käytön vuoksi luovuttaa lasta, päivähoitoyöntekijä ottaa yhteyttä muihin varhaiskasvatussuunnitelmassa sovittuihin hakijoihin. Mikäli hakijalle ei voida luovuttaa lasta, eikä lapselle löydy muuta hakijaa, päivähoitoyöntekijän on ilmoitettava asiasta sosiaalityöntekijälle tai sosiaalipäivystykseen.

OMA HOITAJA

Päivähoitopaikassa pyritään sopimaan lapselle oma hoitaja, joka pääsääntöisesti pitää yhteyttä lapsen perheeseen (esimerkiksi käy lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan liittyvät keskustelut). Jos lapsen oma hoitaja ei ole työvuorojen tai jonkin muun syyn takia paikalla, voi lapsen asioista keskustella toisten hoitajienkin kanssa.

PÄIVÄRYTMI

Päivähoitopaikan päivänkulkua rytmittävät ruokailut, ulkoilut, toimintatuokiot, vapaa leikki ja lepoaikat. Päivänjärjestys vaihtelee eri hoitopaikkojen mukaan. Lapsen päivähoitoajoista riippuen lapsi osallistuu päivähoitopaikan toimintaan oman ikä- ja kehitystason mukaisesti. Pienellä lapsella (alle 2-vuotiaat) pyritään päivähoiton alussa säilyttämään lapsen oma ruokailu- ja päiväunirytm.

RUOKAILU

Päivähoidossa tarjotaan hoitopäivän pituuden ja ajankohdan mukaan riittävästi aterioita. Aterioiden ajankohdat vaihtelevat hieman eri hoitopaikoissa. Aamupala on hoitopaikasta riippuen klo 7.30–8.30. Mikäli lapsen halutaan syövän aamupalan päivähoitopaikassa, tulee hänen olla siellä klo 8.15 mennessä. Lounas tarjotaan hoitopaikasta riippuen klo 10.30–12.00, välipala klo 13.45–14.30, päivällinen 17.00–17.30 ja iltapala 19.00–19.30. Alle kahdenvuoden ikäisille lapsille tarjotaan ateriat oman rytmin mukaisesti.

Lapsen erityisruokavaliota varten täytetään erillinen lomake, jonka saa päivähoitopaikasta. Erytisruokavaliota noudattavan lapsen ruoka-aineallergioista toimitetaan lääkärin selvitys. Vanhemmat tuovat päivähoitopaikkaan erityiskorvattavat äidinmaidon-vastikkeet. Erytisruokavaliioon tulevat muutokset ilmoitetaan mahdollisimman pian lapsen päivähoitopaikkaan. Päivähoitoruokailun tavoitteena on totuttaa lapset hyvään, monipuoliseen ja terveelliseen ruokavalioon.

PÄIVÄUNET/PÄIVÄLEPO

Lapsen unen ja levon tarve on yksilöllinen, johon vaikuttaa lapsen päivähoitopäivän ajankohta ja pituus. Pienet lapset tarvitsevat päivällä mahdollisuuden nukkumiseen. Jokaisessa hoitopaikassa lapsilla on mahdollisuus päiväuniin tai lepo hetkeen. Mikäli lapsi ei nuku päiväunia, hänelle tarjotaan kuitenkin mahdollisuus lepoon esimerkiksi sadun tai musiikin kuuntelun yhteydessä. Päiväunet vaihtelevat puolesta tunnista kahteen tuntiin lapsen yksilöllisen tarpeen mukaan. Lepo hetki vaihtelee puolesta tunnista tuntiin.

ULKOILU

Päivähoitopaikkojen ulkoilusuositus on kahdesta kolmeen tuntiin päivittäin. Päivähoitopaikoissa pyritään ulkoilemaan joka päivä riippumatta säästä. Ulkoilulle ei ole varsinaista pakkasrajaa, mutta lasten ikä, viima ja pakkasen määrä (-15 astetta) vaikuttavat ulkoiluun ja sen pituuteen. Päivähoitopaikasta riippuen aamupäivällä ulkoillaan klo 9.00-11.00 välisenä aikana ja iltapäivällä klo 15.00-17.00 välisenä aikana. Päivähoitopaikoissa käydään paljon liikkumassa lähiympäristössä. Mikäli lapsi tulee hoitoon ulkoiluaikaan huolehdi, että olette paikalla sovituksi, jotta päivähoitopaikassa olisi joku hoitohenkilöstöstä paikalla.

LAPSEN VARUSTEET

Lapsi tarvitsee päivähoidossa säänmukaiset ulkovaatteet sekä sisävaatteet. Mukana hoidossa pitää olla myös sisätossut. Ulkoiluvaatteet voidaan kuivattaa päivän aikana, joten toista ulkoiluhaalaria ei tarvitse olla mukana. Kaikki lapsen varusteet olisi hyvä nimikoida. Vaippaikäisille lapsille vaipat tuodaan kotoa. Lapsen varusteet on hyvä tarkistaa säännöllisin välein, sillä lapset kasvavat nopeasti ja varsinkin kengät käyvät pieniksi huomaamatta. Vaatteissa on hyvä huomioida, ettei niissä ole paljon nauhoja tai renkaita, jotka kiinni tarttuessaan voisivat aiheuttaa lapselle vaaran (esimerkiksi kauluri on parempi vaihtoehto kuin kaulaliina).

SAIRASTAMINEN

Sairaalan lapsen paikka on aina kotona. Lapsella tulisi olla yksi kuumeeton päivä ennen päivähoitoon tuloa. Kun lapsi voi leikkiä ulkona, voi hän myös tulla päivähoitoon. Vanhempien olisi hyvä ilmoittaa lapsen sairas-

tumisesta myös hoitopaikkaan, jotta lapsen poissaolo voidaan huomioida mm. toiminnan toteuttamisessa ja ateriavalmisteluissa. Sairas poissaolojen vaikutuksesta päivähoitomaksuihin sivulla 17.

KÄNNYKÄT

Kännykät ovat yleistyneet pienillä koululaisilla. Kännykkä ei ole leikkikalua, joten sitä ei käytetä esimerkiksi pelaamiseen tai valokuvaamiseen hoitopäivän aikana. Mikäli vanhemmat haluaa tiedottaa lasta hoitopäivän aikana, olisi hyvä soittaa hoitopaikan puhelimeen ja sopia asiasta työntekijän kanssa.

HUOMIOITAVIA ASIOITA HOIDON ALUSSA

1. Muutokseen tulee valmistautua henkisesti, sillä päivähoiton aloittamisen aika on koko perheelle haastavaa arjen muuttumisen vuoksi.
2. Olisi hyvä, jos päivähoitopaikassa olisi lapselle yksi nimetty omahoitaja, johon lapsi voi ensisijaisesti turvata etenkin päivähoiton alussa.
3. Varaa aikaa tutustumiskäynteihin ja jos mahdollista aloita lapsen hoito lyhyemmillä päivillä.
4. Aikuisen tunnetila ”tarttuu” lapseen. Älä viivytä poislähtöäsi turhaan tai livahda pois lapsen huomaamatta. Kerro lapselle tulevasi takaisin ja hyvästele lapsesi. Oma rauhallinen olemuksesi viestii lapselle, että hän on jäämässä turvalliseen hoitoon.
5. Kun haet lapsen hoidosta, kohdista koko huomiosi lapsen hakutilanteeseen (älä esimerkiksi puhu puhelimeen samanaikaisesti). Vaihda kuulumiset päivän kulusta sekä lapsen, että hoitajan kanssa. Ole kärsivällinen, sillä lapsen ikävä saattaa purkautua kiukutte-luna.
6. Rauhoita päivähoiton aloitusvaiheessa hoitopäivän jälkeiset illat kiireettömään yhdessäoloon. Lapsi voi olla iltaisin tavallista levottomampi, väsyneempi, ja vaativampi, sillä ryhmässä oleminen ja hoitopaikan rytmiin tottuminen on lapselle raskasta. Anna lapselle syliä ja aikaa.
7. Ikävään puolin ja toisin on lupa! Lasta ikävässä voi auttaa se, että hänellä on mukana hoitopaikassa esimerkiksi jokin rakas lelu, riepu tai kuva vanhemmasta.
8. Älä ajoita päivähoiton alkuun muita suuria elämänmuutoksia, kuten tutista tai pullosta luopumista tai lapsen siirtämistä omaan huoneeseen/vuoteeseen yö-unille.

9. Osallistu päivähoidon vanhempainiltoihin ja kasvatust keskusteluihin. Ole avoin päivähoidon henkilökunnalle, sillä sinä olet lapsesi paras asiantuntija.
10. Lapsen hoitopäivät eivät saisi venyä kohtuuttoman pitkiksi. Jos vain voit, pyri vaikuttamaan hoitopäivien pituuteen joustavilla työaikajärjestelyillä.
11. Päivähoitoon sopeutuminen on usein pitkä prosessi. On tärkeää antaa sopeutumiselle sen vaatima aika ja rauha.

*Teksti on muokattu Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun lehtori Kirsi Herranen-Someron alkupe-
räisestä tekstistä "Mitä jokaisen vanhemman tulisi
tietää päivähoiton aloituksesta?"*

*”Älä kulje sinne minne jäljet vievät,
kulje sinne missä ei jälkiä ole
ja polje polku”*